

Rapport

Verslag van bevindingen betreffende een klacht over Gerechtsdeurwaarderskantoor R. te Amsterdam en Gerechtsdeurwaarderskantoor S. te Ede.

Datum: 11 april 2012

Rapportnummer: 2012/060

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat dat het gerechtsdeurwaarderskantoor S. en het gerechtsdeurwaarderskantoor R. hem niet voor de tweede keer een inlichtingen-formulier hebben gestuurd, terwijl verzoeker het gerechtsdeurwaarderskantoor R. op 23 juli 2010 in reactie op het inlichtingenformulier een brief had gestuurd, waarin hij niet inging op het inlichtingenverzoek.

Verzoeker klaagt er verder over dat het gerechtsdeurwaarderskantoor S. en het gerechtsdeurwaarderskantoor R. niet dan wel niet op tijd brieven van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam met het verzoek akkoord te gaan met de schuldregeling hebben beantwoord, terwijl ze wisten dat er een schuldsaneringstraject liep en een schuldsaneringsaanvraag voor een natuurlijke persoon was gedaan.

Verzoeker klaagt er ten slotte over dat het gerechtsdeurwaarderskantoor S. en het gerechtsdeurwaarderskantoor R. voordat het schuldregelingstraject was afgerond, snel beslag hebben gelegd voordat anderen, waaronder preferente schuldeisers, dat hadden kunnen doen, als gevolg waarvan verzoeker een groter financieel probleem heeft gekregen.

Feiten

Verzoeker heeft een aanzienlijke schuld die hij bij verschillende schuldeisers moet aflossen. Bij de inning van de schuld zijn ook twee gerechtsdeurwaarderskantoren S. en R. betrokken. Verzoeker heeft geprobeerd om zijn schuldenproblemen via een schuldregelingstraject op te lossen. Dat is uiteindelijk wegens het ontbreken van instemming van alle betrokken schuldeisers niet gelukt.

Gerechtsdeurwaarder R. deelde tijdens het onderzoek aan de Nationale ombudsman mee dat hij zich conformeert aan de inhoud van de reactie van gerechtsdeurwaarder S. omdat hij in opdracht van S. werkt. Om die reden wordt hierna gesproken over de gerechtsdeurwaarders.

Zowel de gerechtsdeurwaarders als verzoeker droegen tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman veel argumenten aan. De Nationale ombudsman beperkt zich tot de argumenten die naar zijn mening relevant zijn voor het onderzoek naar de klachten.

Klacht 1. Het niet nogmaals opsturen van een inlichtingenformulier

Standpunt van verzoeker

Op 8 juli 2010 heeft de gerechtsdeurwaarder aan verzoeker een inlichtingenformulier gestuurd met het verzoek om dit ingevuld terug te sturen. Op 23 juli 2010 heeft verzoeker

op de brief van 8 juli 2010 gereageerd maar het inlichtingenformulier niet meegestuurd. In april 2011 (ruim acht maanden later) heeft de gerechtsdeurwaarder beslag gelegd bij verzoeker. Volgens verzoeker wordt tijdens WSNP- en schuldregelingstrajecten standaard door rechtbanken opnieuw om inlichtingen gevraagd. In elke oproep wordt volgens verzoeker gezegd dat wijzigingen moeten worden gemeld en van belang zijn. Volgens verzoeker zijn gerechtsdeurwaarders met deze regels en gebruiken bekend en moeten ze die, naar de mening van verzoeker, ook toepassen. Verder gaf verzoeker aan dat er in een jaar veel in zijn inkomenssituatie kon veranderen; zeker in het geval van ziekte zoals bij verzoeker het geval was. Volgens verzoeker wisten de gerechtsdeurwaarders dat hij ziek was en dat de financiële gevolgen juist dan erger zijn. Verzoeker gaf aan dat dit laatste zeker bij de schuldeisers en ook de gerechtsdeurwaarder bekend was of had kunnen zijn. Met die wetenschap was het volgens verzoeker volstrekt normaal geweest om opnieuw een inkomensformulier naar verzoeker te sturen om fouten te voorkomen. Volgens verzoeker werd er op 26 april 2011 door de gerechtsdeurwaarder beslag gelegd bij het ABP en het UWV. De gerechtsdeurwaarder had verzoeker niet nog een keer om inlichtingen gevraagd om een juiste beslagvrije voet vast te kunnen stellen. Doordat er zonder deze informatie van verzoeker een achteraf gezien onjuiste beslagvrije voet werd uitgerekend, bracht dat met zich mee dat verzoeker vanaf eind april 2011 tot eind juni 2011 moest rondkomen van een lager bedrag dan op basis van een juiste beslagvrije voet mogelijk zou zijn geweest. Verzoeker kwam daardoor in acute, grotere financiële problemen en zag zich daardoor zelfs genoodzaakt om zijn trouwring te verkopen.

Standpunt van gerechtsdeurwaarders

Volgens de gerechtsdeurwaarders maken zij een debiteur, aan wie zij in verband met het uitrekenen van de beslagvrije voet een inlichtingenformulier sturen, op de hierna beschreven manier duidelijk dat de debiteur een groot financieel belang heeft om het formulier op tijd ingevuld terug te sturen. Volgens de gerechtsdeurwaarders wordt expliciet in de brief, die met het inlichtingenformulier wordt meegestuurd, melding gemaakt van het belang om het inlichtingenformulier volledig naar waarheid in te vullen en terug te sturen naar de gerechtsdeurwaarder. Volgens de gerechtsdeurwaarders is in dat kader de volgende passage relevant die ook stond in de brief die de gerechtsdeurwaarder op 8 juli 2010 naar verzoeker had gestuurd.

"Het niet, niet volledig of onjuist beantwoorden van de in bijgaand formulier gestelde vragen leidt ertoe dat u bij de ten uitvoerlegging meer moet betalen dan de thans geldende regels voor inhouding, terwijl de vordering tevens kan worden verhoogd met de kosten van de informatie welke bij derden dient te worden ingewonnen."

Blijkens de inhoud van de brief die op 8 juli 2010 naar verzoeker was gestuurd, diende verzoeker naast het inlichtingenformulier ook nog een kopie te sturen van zijn laatste loonstrook of uitkeringsspecificatie, kopieën van zijn vaste lasten en eventuele overige schulden. Indien verzoeker een partner had dan diende hij ook van deze partner een kopie

van haar laatste loonstrook of uitkeringsspecificatie mee te sturen. Ten slotte werd aan verzoeker meegedeeld dat hij de gevraagde informatie binnen een termijn van vijf dagen na dagtekening moest hebben teruggestuurd

Volgens de gerechtsdeurwaarders was er geen enkele reden om in reactie op de brief van verzoeker van 23 juli 2010, voor de tweede maal een inlichtingenformulier te sturen. Volgens de gerechtsdeurwaarders beschikte verzoeker in de eerste plaats al over het inlichtingenformulier dat hem op 8 juli 2010 was toegezonden. In de tweede plaats blijkt volgens de gerechtsdeurwaarders uit de eerder genoemde brief van verzoeker niet dat hij nog een tweede inlichtingenformulier toegestuurd wenste te hebben. In de derde plaats geven de gerechtsdeurwaarders aan dat zij verzoeker niet hadden aangegeven dat hij het inlichtingenformulier niet diende te retourneren. Ten slotte stellen zij zich op het standpunt dat verzoeker zijn wettelijke verplichting op grond van artikel 475g Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (zie: Achtergrond, onder 1.) niet was nagekomen door aan de gerechtsdeurwaarder die gerechtigd is beslag te leggen, zijn bronnen van inkomsten niet op te geven. De gerechtsdeurwaarders zijn op grond van dit laatste argument dan ook van mening dat de informatieplicht niet bij de gerechtsdeurwaarder maar juist bij verzoeker ligt.

Volgens de gerechtsdeurwaarders hebben zij niet gereageerd op de brief die verzoeker op 23 juli 2010 naar gerechtsdeurwaarder R. had gestuurd omdat die brief niet meer behelsde dan de mededeling van verzoeker dat hij bezig was met schuldsanering en dat deze schuldsanering in behandeling was bij SEZO Amsterdam en de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam. Volgens de gerechtsdeurwaarders stelde verzoeker vervolgens dat zodra dat mogelijk is, de vragen die gerechtsdeurwaarder R. heeft gesteld door SEZO of de kredietbank zouden worden beantwoord. Volgens de gerechtsdeurwaarders valt uit de brief echter op geen enkele manier af te leiden dat verzoeker om een extra inlichtingenformulier verzocht. Ten slotte delen de gerechtsdeurwaarders mee dat verzoeker een jaar de tijd had gehad om zijn inkomsten en uitgaven aan hen bekend te maken.

Beoordeling van klacht 1 door de Nationale ombudsman

1. Het vereiste van goede voorbereiding houdt in dat de overheid alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen, verzamelt. Dit vereiste brengt met zich mee dat burgers waarbij executoriaal beslag wordt gelegd, in de gelegenheid worden gesteld om kort voorafgaand aan de daadwerkelijke beslaglegging inlichtingen over hun financiële positie te verstrekken zodat zij door het beslag niet zwaarder worden getroffen dan nodig is en wettelijk is toegestaan.

2. Op 8 juli 2010 heeft gerechtsdeurwaarder R. een brief gestuurd aan verzoeker met het verzoek om inlichtingen te verstrekken over diens inkomsten en vaste lasten. Verzoeker deelde op 23 juli 2010 in reactie daarop mee dat hij in correspondentie was met de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam over de laatste punten die betrekking hadden op een schuldsanering. Verzoeker heeft het inlichtingenformulier niet teruggestuurd. De gerechtsdeurwaarder heeft op dat moment ook nog geen beslag gelegd. Uiteindelijk werd er pas negen maanden later op 26 april 2011 daadwerkelijk beslag gelegd door de gerechtsdeurwaarder. Voorafgaand aan dit beslag werd verzoeker niet nogmaals een nieuw inlichtingenformulier toegezonden, noch werd hem verzocht om het inlichtingen-formulier dat op 8 juli 2010 was toegezonden alsnog in te vullen en naar de gerechtsdeurwaarder terug te sturen.

3. De Nationale ombudsman is van oordeel dat, nu er tussen het moment waarop het eerste inlichtingenformulier werd verzonden en het moment waarop er daadwerkelijk beslag werd gelegd, een zo lange periode ligt, van de deurwaarder had mogen worden verwacht dat hij voorafgaand aan het daadwerkelijke beslag verzoeker nog een keer zou hebben verzocht om het inlichtingenformulier alsnog in te vullen en te retourneren. Immers de financiële situatie van verzoeker in de tussenliggende periode had zodanig veranderd kunnen zijn dat die mogelijk van invloed had kunnen zijn op de hoogte van de beslagvrije voet. Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat de gerechtsdeurwaarders hebben gehandeld in strijd met het vereiste van goede voorbereiding.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Klacht 2. Niet op tijd beantwoorden brieven van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam

Standpunt van verzoeker

Volgens verzoeker had de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam voor de eerste keer op 22 februari 2011 en vervolgens op 9 maart 2011 aan het gerechtsdeurwaarderskantoor R. gevraagd naar de reactie op het voorstel tot een schuldsanering van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam. Volgens verzoeker hadden de gerechtsdeurwaarders de beide brieven niet beantwoord. Volgens verzoeker was er op 16 juni 2011 aan de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam een brief met daarop de datum van 11 april 2011 gestuurd, doch deze brief was nooit bij de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam aangekomen.

Volgens verzoeker bevestigen gerechtsdeurwaarderskantoren nooit de ontvangst van een brief zodat je nooit weet of die is aangekomen. Dit bevreedt verzoeker aangezien de Nationale ombudsman in het verleden aanbevelingen heeft gedaan met betrekking tot het geven van een reactie op en het beantwoorden van brieven van burgers.

Volgens verzoeker gaven de gerechtsdeurwaarders zelf evenmin aan dat ze meer tijd nodig hadden om op een brief te reageren omdat ze hun opdrachtgever moesten raadplegen. Verzoeker stelt dat hij en de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam niet wisten dat de brief niet naar gerechtsdeurwaarder R. maar naar gerechtsdeurwaarder S. moest worden gestuurd. Zij dachten op dat moment namelijk dat gerechtsdeurwaarder R. het gezicht was van de schuldeiser.

Volgens verzoeker had de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam een op 11 april 2011 gedateerde brief aan verzoeker gestuurd waarin werd gezegd dat de gerechtsdeurwaarder S. en de gerechtsdeurwaarder Sw. niet hadden gereageerd op de brieven. Volgens verzoeker was de suggestie van de gerechtsdeurwaarders dat zowel hij als de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam van de afwijzing op de hoogte waren, feitelijk onjuist. Volgens verzoeker werd in de vordering tot het opleggen van een dwangakkoord voor de rechter van 9 mei 2011 ook gesteld dat beide schuldeisers niet hadden gereageerd op het aanbod.

Standpunt van gerechtsdeurwaarders

De gerechtsdeurwaarders geven in de eerste plaats aan dat zij direct en adequaat hadden gereageerd op de verschillende brieven die zij van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam, de SEZO en verzoeker zelf hadden ontvangen. Ook was gereageerd op het gedane kwijtingsvoorstel. Volgens de gerechtsdeurwaarders viel echter niet uit te sluiten dat de betreffende reactie bij de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam in het ongerede was geraakt dan wel dat de brief zijn bestemming niet had bereikt.

Voor wat betreft de beantwoording van de brief waarop dit klachtonderdeel betrekking heeft, geven de gerechtsdeurwaarders verder aan dat die op grond van de navolgende redenen een aantal weken was vertraagd. Volgens de gerechtsdeurwaarders werd het verzoek (voorstel tegen finale kwijting) van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam gericht aan het gerechtsdeurwaarderskantoor R., dat volgens gerechtsdeurwaarders-kantoor S. als uitvoerend beslaglegger optreedt en de zaak niet inhoudelijk in behandeling heeft. Om die reden moest gerechtsdeurwaarderskantoor R. de brief eerst doorsturen naar gerechtsdeurwaarderskantoor S. dat de brief vervolgens weer doorstuurde naar hun cliënte, de ABN AMRO bank. Volgens de gerechtsdeurwaarders bracht het feit dat ABN AMRO bank een vordering van € 450.000 op verzoeker heeft en het voorstel van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam om daarvan 92,8% kwijt te schelden, met zich mee dat de ABN AMRO bank enige tijd nodig heeft gehad om zich daarover te beraden en vervolgens een standpunt in te nemen. Zodra deze beslissing bij het gerechtsdeurwaarderskantoor S. bekend was gemaakt, heeft zij de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam daar op 11 april 2011 schriftelijk over geïnformeerd. De gerechtsdeurwaarders zijn op grond van de hiervoor beschreven gang van zaken van mening dat de suggestie dat de brieven van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam niet snel zouden zijn beantwoord, apert onjuist is.

Verder merken de gerechtsdeurwaarders op dat het de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam en verzoeker vrij had gestaan om (tussentijds) schriftelijk of telefonisch contact op te nemen met een van de gerechtsdeurwaarders om antwoord te krijgen op het gedane schuldsaneringsvoorstel. De gerechtsdeurwaarders begrijpen niet dat verzoeker nu erover klaagt dat het antwoord van de ABN AMRO bank met opzet zou zijn aangehouden ter frustrering van de mondelinge behandeling van het dwangakkoord.

Daarnaast merken de gerechtsdeurwaarders op dat zij niet inzien op grond van welke regeling of bepaling zij gehouden zouden zijn om de ontvangst van door hen ontvangen brieven te bevestigen.

Ten slotte merken de gerechtsdeurwaarders op dat een schuldsaneringsvoorstel wordt gericht aan de schuldeiser en niet aan het kantoor van de gerechtsdeurwaarders als zodanig. In dat kader geven de gerechtsdeurwaarders verder aan dat een schuldeiser niet verplicht is om op een dergelijk voorstel te reageren. Volgens de gerechtsdeurwaarders leert de praktijk dat het merendeel van de schuldeisers bij dergelijke schuldsaneringsvoorstellen vaak niets van zich laat horen.

Correspondentie tussen de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam en Gerechts-deurwaarder R.

Tijdens het onderzoek ontving de Nationale ombudsman van verzoeker kopieën van twee brieven die de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam naar gerechtsdeurwaarder R. had gestuurd. Op de eerste brief is de datum 15 april 2011 doorgestreept en handmatig veranderd in 22 februari (2011). De brief is gericht aan gerechtsdeurwaarderskantoor R. In de brief staat de volgende passage:

"Wij verzoeken u ons binnen 21 dagen schriftelijk mee te delen of u akkoord gaat met genoemd betalingsvoorstel. Zodra het eindresultaat van dit voorstel bekend is, ontvangt u daarvan schriftelijk bericht."

Op de tweede brief staat als datum 9 maart 2011 vermeld. De brief is gericht aan gerechtsdeurwaarderskantoor R. In de brief staat de volgende passage:

"Op grond van een ontvangen verzoek om regeling van schulden is ten behoeve van bovengenoemde cliënt op 22 februari 2011 een betalingsvoorstel gedaan met het verzoek binnen 14 dagen te reageren. Tot op heden is nog niets van u vernomen. Graag vernemen wij binnen 7 dagen of u met ons voorstel akkoord kunt gaan. Indien u geen betalingsvoorstel heeft ontvangen, verzoeken wij per omgaande dit aan ons te melden. Wij zullen er dan voor zorgen dat aan u een nieuw voorstel wordt toegezonden. Op werkdagen zijn wij telefonisch bereikbaar van 09:00 - 12:00 en 14:00 - 16:00..."

Beoordeling van klacht 2 door de Nationale ombudsman

1. Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf. Dit vereiste brengt met zich mee dat een gerechtsdeurwaarder voor het verstrijken van de termijn om op een schriftelijk verzoek te antwoorden, aan degene die het verzoek heeft gedaan laat weten dat die termijn niet kan worden gehaald en daarbij tevens de reden aangeeft.

2. De gerechtsdeurwaarders hebben naar aanleiding van de termijn die in de brieven van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam werd genoemd, geen contact opgenomen met de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam om aan te geven dat de termijn niet zou kunnen worden gehaald. Er is door de gerechtsdeurwaarders ook geen uitstel gevraagd voor het geven van een reactie op het voorstel van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam. Dit had echter wel op de weg gelegen van de gerechtsdeurwaarders. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de gerechtsdeurwaarders hiermee hebben gehandeld in strijd met het vereiste van goede informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Klacht 3. Snel beslag leggen voordat andere, waaronder preferente, schuldeisers dat konden doen

Standpunt van verzoeker

Volgens verzoeker is er sinds 2009 vier keer door hem het verzoek gedaan om een schuldregeling bij de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam. Om hiervoor in aanmerking te kunnen komen, was verzoeker onder andere genoodzaakt om zijn huis ver onder de marktwaarde te verkopen. Uiteindelijk werd in juli 2010 door de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam het verzoek om een schuldregeling geaccepteerd en in gang gezet. Volgens verzoeker hebben alle schuldeisers, waaronder de Belastingdienst, al die tijd gewacht met het leggen van beslag.

Verzoeker stelt dat het hem niet juist lijkt dat een gerechtsdeurwaarder 'een dom verlengstuk' is van zijn schuldeiser/opdrachtgever en niet zelf ook bepaalde afwegingen moet maken. Verzoeker bracht naar voren dat de gerechtsdeurwaarder in ieder geval oog moet hebben voor andere wettelijke bepalingen en beleidsregels.

Als er een jaar wordt gewacht met het leggen van beslag, kennis wordt gedragen van een poging tot een schuldsanering via de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam en het gezien de kennis en ervaring van de gerechtsdeurwaarder ook duidelijk is dat er daarna een aanvraag komt op grond van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP), is het volgens verzoeker onbegrijpelijk waarom toen ineens beslag moest worden gelegd en niet kon worden gewacht tot een zitting die op zeer korte termijn zou plaatsvinden.

Verzoeker onderbouwt zijn stelling dat de gerechtsdeurwaarder snel beslag had gelegd voordat anderen dat konden doen met een tijdlijn.

22 september 2009 advocaat van verzoeker stuurt fax aan ABNAMRO/Solveon waarin hij meldt dat verzoeker al geruime tijd bezig is met een traject van schuldregeling via de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam.

Juni 2010 eerste brief van gerechtsdeurwaarder R. met het inkomensformulier (*staat van inlichtingen*)

23 juli 2010 brief van verzoeker aan gerechtsdeurwaarder R.

11 februari 2011 eerste brief van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam.

9 maart 2011 tweede rappelbrief van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam gericht aan gerechtsdeurwaarder R.

11 april 2011 sluiting van het dossier door de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam.

17 april 2011 verzoeker heeft een concept verzoekschrift dwangakkoord gemaakt.

26 april 2011 brief van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam aan verzoeker waarin verzoeker wordt geadviseerd om een beroep te doen op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).

27 april 2011 gerechtsdeurwaarder R. legt beslag bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

28 april 2011 gerechtsdeurwaarder R. legt beslag op uitkering verzoeker bij het UWV te Amsterdam.

3 mei 2011 verzoeker heeft o.a. een conceptverzoekschrift dwangakkoord alsmede een verzoekschrift toepassing WSNP 2-5-2011 naar SEZO gestuurd.

4 mei 2011 gerechtsdeurwaarder R. informeert verzoeker dat er derdenbeslag is gelegd.

6 mei 2011 verzoeker schrijft brief aan gerechtsdeurwaarder R. dat er een verzoek voorlopige voorziening naar de rechtbank is om het beslag op te heffen in afwachting van

een beslissing op het verzoek dwangakkoord.

10 mei 2011 het verzoek tot het opleggen van een dwangakkoord wordt ingediend bij de rechtbank.

Begin mei 2011 wordt er middels beslag geld geïncasseerd bij het UWV en het ABP.

18 mei 2011 rechtbank wijst verzoek om opheffing beslag af.

21 juni 2011 behandeling door de rechtbank.

28 juni 2011 rechtbank wijst het verzoek om een dwangakkoord op te leggen af.

Volgens verzoeker lag er tussen de brief van gerechtsdeurwaarder S. (d.d. 11 april 2011) en de sluiting van het dossier van verzoeker door de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam een periode van slechts zeventien dagen.

Op 10 mei 2011 diende verzoeker bij de rechtbank Amsterdam, tegelijk met het verzoek tot toepassing van de schuldsaneringsregeling, het verzoek in om een voorlopige voorziening te treffen. Verzoeker verzocht de rechtbank zijn schuldeisers te verbieden om over te gaan tot elke vorm van beslaglegging. De rechtbank wees dit verzoek op 18 mei 2011 af op basis van de overweging dat uit de stukken niet kon worden afgeleid dat verzoekers op dat moment werden bedreigd met beslaglegging. Het was de rechtbank ook niet gebleken dat er sprake was van een noodzaak en/of spoedeisendheid van de gevraagde voorziening.

Volgens verzoeker heeft een gerechtsdeurwaarder als overheidsdienaar naast de wettelijke bevoegdheden waarover hij beschikt, ook met een aantal andere regels te maken zoals de wettelijke mogelijkheden van schuldenaren om een schuldregeling te vragen of de mogelijkheid om een dwangakkoord te vragen bij de rechtbank. Volgens verzoeker waren er verschillende omstandigheden die tot een zorgvuldiger optreden hadden kunnen leiden. Omdat de gerechtsdeurwaarders de procedures kennen, wisten zij volgens verzoeker dat er een verzoek Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) zou komen. Volgens verzoeker wordt dan elk beslag verboden of opgeheven en is het wachten op wat er na drie jaar nog aan geld is. Verzoeker stelt dat de gerechtsdeurwaarders juist om die reden snel nog even geld wilden halen.

Standpunt van gerechtsdeurwaarders

Volgens de gerechtsdeurwaarders hebben zij, voor wat betreft het leggen van beslag, op grond van de volgende redenen niet gewacht tot het traject waarin werd geprobeerd om voor verzoeker een schuldregeling te kunnen arrangeren, was geëindigd. In de eerste plaats zijn de gerechtsdeurwaarders van mening dat het niet aan de deurwaarder is om te beslissen of er beslag wordt gelegd. Volgens de gerechtsdeurwaarders voert de gerechtsdeurwaarder op grond van zijn 'ministerieplicht' - binnen de wettelijk vastgestelde

kaders - de opdracht uit van de cliënte (de ABN AMRO bank). Volgens de gerechtsdeurwaarders bestaat er geen wettelijke verplichting jegens een schuldeiser om te wachten tot een schuldregelingstraject is geëindigd voordat er kan worden overgegaan tot het leggen van beslag. De gerechtsdeurwaarders merken daarbij op dat een dergelijk schuldsaneringstraject vele maanden, soms zelfs jaren, in beslag kan nemen en het in dat kader niet redelijk en billijk is om van een schuldeiser te verlangen dat hij gedurende die tijd lijdzaam toeziet hoe zijn vordering volkomen onbetaald wordt gelaten. Volgens de gerechtsdeurwaarders heeft het schuldregelingstraject in het geval van verzoeker langer dan een jaar geduurd. In deze periode heeft hun cliënte ondanks hetgeen de gerechtsdeurwaarders hiervoor hebben gesteld zich, overeenkomstig de wens van verzoeker, onthouden van het treffen van beslagmaatregelen. De gerechtsdeurwaarders geven verder aan dat er, nadat hun cliënte het voorstel van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam had geweigerd, feitelijk een einde was gekomen aan het schuldregelingstraject, aangezien er voor een succesvolle regeling de instemming van alle schuldeisers is vereist. Volgens de gerechtsdeurwaarders hadden zij niet eerder dan nadat hun cliënte het voorstel van de hand had gewezen, besloten om aan gerechtsdeurwaarder S. opdracht te geven tot het leggen van beslag bij verzoeker.

De gerechtsdeurwaarders geven aan dat voordat het derdenbeslag bij verzoeker werd gelegd, hun cliënte al een aantal jaren geprobeerd had om verzoeker schriftelijk en telefonisch tot betaling te bewegen. Op een gegeven moment heeft de cliënte gerechtsdeurwaarderskantoor S. de opdracht gegeven om de vordering te incasseren. In juni 2010 had hun cliënte besloten om jegens verzoeker over te gaan tot het leggen van executoriaal derdenbeslag. Nadat gerechtsdeurwaarderskantoor R. dit beslag aan verzoeker had betekend, ontvingen zij van verzoeker het verzoek om enig geduld te betrachten met het leggen van beslag zodat verzoeker eerst de gelegenheid zou hebben om met de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam een aantal zaken uit te zoeken. Volgens de gerechtsdeurwaarders hebben zij zich vervolgens onverplicht en zonder enige gehoudenheid daartoe, voor een periode van bijna een heel jaar onthouden van het daadwerkelijk nemen van beslagmaatregelen. Volgens de gerechtsdeurwaarders was er uiteindelijk pas in de maand mei 2011 beslag gelegd en waren zij begonnen om geld in te houden op het inkomen van verzoeker. Op grond van het voorgaande zijn de gerechtsdeurwaarders van oordeel dat verzoekers klacht dat alles in het werk zou zijn gesteld om snel beslag te leggen, kant noch wal raakt. Ten overvloede merken de gerechtsdeurwaarders op dat indien een schuldenaar zich tot een kredietbank heeft gewend voor schuldhulp, dit nog geenszins de verplichting voor de schuldeisers met zich meebrengt om zich te onthouden van het treffen van verdere rechtsmaatregelen.

Ten slotte stellen de gerechtsdeurwaarders zich op het standpunt dat de wetgever een schuldeiser, indien deze beschikt over een executoriale titel, uitdrukkelijk de mogelijkheid heeft gegeven om zich door middel van het leggen van beslag te verhalen op het vermogen van de schuldenaar. Volgens de gerechtsdeurwaarders staat het andere

schuldeisers, of deze preferent zijn of niet, tevens vrij om overeenkomstig de daarvoor geldende wet- en regelgeving een executoriale titel te verkrijgen, vervolgens tevens beslag te leggen en mee te delen in de gelden die in dat kader dienen te worden afgedragen. Volgens de gerechtsdeurwaarders had de Belastingdienst als preferente schuldeiser, vrijwel direct nadat er door de ABN AMRO bank beslag was gelegd, tevens beslag laten leggen op het inkomen van verzoeker, als gevolg waarvan er slechts twee afdrachten hebben plaatsgevonden ten gunste van hun cliënte, de ABN AMRO Bank.

Beoordeling van klacht 3 door de Nationale ombudsman

1. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid integer handelt en een bevoegdheid alleen gebruikt voor het doel waarvoor deze is gegeven.
2. Sinds 1 januari 2008 is aan de Faillissementswet artikel 287a toegevoegd (zie Achtergrond, onder 2.). De bedoeling van dit wetsartikel was om als een stok achter de deur te fungeren voor de schuldeiser die niet wilde instemmen met een minnelijke schuldenregeling. Wanneer een minnelijke schuldenregeling niet tot stand is gekomen dan kan een schuldenaar de rechtbank op grond van artikel 287a Faillissementswet (zie Achtergrond, onder 2.) verzoeken om een dwangakkoord op te leggen. Via dit dwang-akkoord kan de schuldeiser die niet wil meewerken door de rechter gedwongen worden om dat wel te doen.
3. Nadat de gerechtsdeurwaarders op 27 april 2011 en 28 april 2011 beslag hadden gelegd bij het ABP en het UWV, heeft verzoeker op 10 mei 2011 de rechtbank Amsterdam tegelijk met het verzoek tot toepassing van de schuldsaneringsregeling, het verzoek gedaan om een voorlopige voorziening te treffen. De rechtbank Amsterdam zag geen aanleiding om in het geval van verzoeker, in afwachting van de behandeling van het verzoek tot toepassing van de schuldsaneringsregeling, een voorlopige voorziening te treffen. Dit oordeel van de rechtbank (zie Achtergrond, onder 3.) vormt voor de Nationale ombudsman het uitgangspunt voor de beoordeling van dit klachtonderdeel. De Nationale ombudsman leidt uit de beschikking van de rechtbank af dat het de schuldeisende partijen vrijstond om, vooruitlopend op de behandeling van het verzoek tot oplegging van een dwangakkoord, alvast beslag te leggen op verzoekers geldelijke tegoeden. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de gerechtsdeurwaarders niet hebben gehandeld in strijd met het vereiste van integriteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Gerechtsdeurwaarderskantoor R. en Gerechtsdeurwaarderskantoor S. te Ede en Amsterdam, is:

gegrond ten aanzien van het niet nogmaals opsturen van een inlichtingenformulier wegens schending van het vereiste van goede voorbereiding; en

gegrond ten aanzien het niet op tijd beantwoorden brieven van de Gemeentelijke Kredietbank Amsterdam wegens schending van het vereiste van goede

informatieverstrekking.

niet gegrond ten aanzien van het snel beslag leggen voordat andere, waaronder preferente, schuldeisers dat konden doen.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 16 juni 2011 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van Gerechtsdeurwaarderskantoor R. en Gerechtsdeurwaarderskantoor S. te Ede en Amsterdam.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werden de Gerechtsdeurwaarders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen Gerechtsdeurwaarderskantoor R. en Gerechtsdeurwaarderskantoor S. en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reacties van de gerechtsdeurwaarders en verzoeker gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Achtergrond

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Artikel 475g

"1. Een schuldenaar is verplicht aan een deurwaarder die gerechtigd is tegen hem beslag te leggen, desgevraagd zijn bronnen van inkomsten op te geven. Een deurwaarder die beslag heeft gelegd, is verplicht hem op te geven hoeveel zijn beslagvrije voet bedraagt, berekend volgens artikel 475d, eerste lid.

2. Zo lang als de schuldenaar desgevraagd niet aan de beslaglegger of diens vertegenwoordiger opgeeft of en hoeveel inkomen toekomt aan degene aan wie samen met hem gezinsbijstand zou kunnen toekomen, wordt de beslagvrije voet gehalveerd."

Faillissementswet

Artikel 287, vierde lid

"De rechtbank is in spoedeisende zaken bevoegd, gelet op de belangen van partijen, een voorlopige voorziening bij voorraad te geven. De voorlopige voorziening wordt gevraagd in het verzoekschrift of, indien dit al is ingediend, bij afzonderlijk verzoekschrift. De artikelen 256, 257 en 258 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing. Op hoger beroep zijn de artikelen 358 tot en met 362 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing."

Artikel 287a

"1. De schuldenaar kan in het verzoekschrift, bedoeld in artikel 284, eerste lid, de rechtbank verzoeken één of meer schuldeisers die weigert of weigeren mee te werken aan een vóór indiening van het verzoekschrift aangeboden schuldregeling, te bevelen in te stemmen met deze schuldregeling.

2. De rechtbank stelt terstond dag, uur en plaats vast waarop zij de schuldenaar en schuldeiser of schuldeisers op wie het verzoek betrekking heeft, zal horen, onverminderd artikel 287, tweede lid.

3. Beschikking Rechtbank Amsterdam, sector civiel recht d.d. 18 mei 2011

"Is door verzoekers tegelijk met het verzoek tot toepassing tot de schuldsanerings-regeling een verzoek ingediend tot het geven van een of meer voorlopige voorzieningen als bedoeld in artikel 287b van de Faillissementswet (Fw). De rechtbank constateert dat het minnelijke traject reeds is doorlopen en begrijpt aldus dat het onderhavige verzoek bedoeld is als een voorlopige voorziening in de zin van artikel 287 lid 4 Fw. Het verzoek strekt ertoe de naamloze vennootschap ABN AMRO Bank N.V., al dan niet via R. gerechtsdeurwaarders, het onder verzoeker gelegde loonbeslag voor de duur van de

voorziening op te heffen.

De rechtbank overweegt als volgt. Conform de artikelen 475b e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) is beslag onder een derde op een vordering van verzoekers tot periodieke betalingen slechts geldig voor zover de periodieke betaling de beslagvrije voet overtreft. ABN AMRO Bank N.V. kan derhalve slechts beslag leggen op de inkomsten van verzoekers voor dat deel van de inkomsten dat de beslagvrije voet ex artikel 475d Rv overtreft. Naar het oordeel van de rechtbank is daarmee het belang van verzoekers voldoende gewaarborgd. Het verzoek zal dan ook worden afgewezen. Op het verzoek tot toelating tot de schuldsaneringsregeling zal bij afzonderlijk vonnis worden beslist."